

אָמַר לִיה רַבִּי יוֹסִי, הָא אִיִּקְמוּתָּ, דְּעַדִּיקוּיָא לָא
 בְּעָאן לְאַטְרַחָא לְמַאֲרִיחוֹן, בְּאַתֵּר דְּנִזְקָא
 אֲשֶׁתִּפְחַת (לִיה) לְעֵינָא. כְּנִוּוּנָא דְשִׁמוּאֵל, דְּכַתִּיב,
 (שְׁמוּאֵל א טז) אֵיךְ אֵלֶיךָ וְשָׁמַע שָׁאוּל וַהֲרַגְנִי, אָמַר לִיה,
 עֲגַלְתָּ בְּקָר בְּקָר תִּקַּח בְּיַדְךָ. כְּנִין דְּעַדִּיקוּיָא לָא בְּעָאן
 לְאַטְרַחָא לְמַאֲרִיחוֹן בְּאַתֵּר דְּנִזְקָא אֲשֶׁתִּפְחַת. אוּף
 חָבִי אֵלֵיהּ, כִּיּוֹן דְּחָמָא דְּנִזְקָא אֲשֶׁתִּפְחַת, לָא בְּעֵי
 לְאַטְרַחָא לְמַאֲרִיָּה.

אָמַר לִיה, אֲנָא מְלָה שְׁמַעְנָא, דְּהָא בְּאֵלֵיהּ לָא
 כְּתִיב בֵּיה וַיִּירָא וַיִּלְךְ אֶל נַפְשׁוֹ, אֶלָּא (מַלְכִים א
 ט) וַיִּירָא. רְאִיָּה חָמָא. וּמָה חָמָא, אֶלָּא חָמָא דְּהָא
 מִכְּמָה שְׁנִין אֲזַל בְּתַרִּיה מְלַאךְ הַמּוֹת, וְלָא אֲתַמְסַר
 בִּידֵיהּ. וְהַשְׁתָּא וַיִּלְךְ אֶל נַפְשׁוֹ, מָאי וַיִּלְךְ אֶל נַפְשׁוֹ,
 אֲזַל לְקִיּוּמָא דְּנַפְשָׁא, וּמָאן אִיהּ אֵילָנָא דְּחַיִּי
 לְאַתְדַּבְּקָא תַּמָּן.

לשון הקודש

נפשו?

אף כך אליהו, כיון שראה שניק נמצא,
 לא רצה להטריח את רבנו.

אמר לו, אני שמעתי דבר, שהנה
 באלהו לא כתוב בו ויירא וילך אל
 נפשו, אלא וירא, ראיה ראה. ומה ראה?
 אלא ראה שהנה מפמה שנים הולך
 אחריו מלאך המות, ולא נמסר בידו,
 ועכשו וילך אל נפשו. מה זה וילך אל

אמר לו רבי יוסי, הנה פּרְשׁוּהָ
 שהעדיקים לא רוצים להטריח את
 רבונם במקום שניק נמצא ולו לעין, כמו
 ששמואל, שכתוב (שמואל-א טז) אֵיךְ אֵלֶיךָ
 ושמע שאול והרגני. אמר לו, עגלת בקר
 תקח בידך, משום שעדיקים לא רוצים
 להטריח את רבונם במקום שנמצא ניק.

תָּא חַיִּי, פְּלִהוּ כְּתִיב אֶת נַפְשׁוֹ, וְהָכָא כְּתִיב אֶל
 נַפְשׁוֹ, וְרָזָא דָּא שְׁמַעְנָא, דְּאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
 כֹּל נִשְׁמָתִין דְּעֵלְמָא, פְּלִהוּ נַפְקִי מִהֵוּא נְהַר דְּנַגִּיד
 וְנַפְקִי, וְכִלְהוּ נְקִיט לֹון הֵוּא צְרוּרָא דְחַיִּי, וְכַד
 נוֹקְבָא אֲתַעְבְּרַת מִן דְּכוּרָא, פְּלִהוּ בְּתִיאֹוּבְתָא דְתַרִּין
 סְטָרִין, בְּתִיאֹוּבְתָא דְנוֹקְבָא לְגַבִּי דְכוּרָא, וְכַד
 תִּיאֹוּבְתָא דְדְכוּרָא נַפְקָא בְּרַעוּתָא, כְּדִין אֵינוֹן
 נִשְׁמָתִין בְּקִיּוּמָא יְתִיר, בְּגִין דְּכִלְא בְּתִיאֹוּבְתָא וְרַעוּ
 דְּאֵילְנָא דְחַיִּיא. וְאֵלִיָּהוּ, בְּגִין דְּהוּה מִהֵוּא רַעוּתָא
 יְתִיר מִבְּר נֶשׂ אַחְרָא, אֲתַקְיִים.

וּבְגִין כִּדְ אֶל נַפְשׁוֹ כְּתִיב, וְלֹא כְּתִיב אֶת נַפְשׁוֹ.
 דְּהָא אֶת נַפְשׁוֹ דָּא הִיא נוֹקְבָא. וְאִי תִימָא
 וְאֵל הָאִשָּׁה אָמַר, כִּלְלָא דְדְבַר וְנוֹקְבָא. כִּדְ הִיא
 כְּנוֹ דְּכוּרָא, כְּדִין וְאֵל הָאִשָּׁה אָמַר. אֶת הָאִשָּׁה,

לשון הקודש

לְזַכָּר, וּבִשְׁתִּישׁוּקַת הַזְכָּר יוֹצֵאת בְּרַצוֹן,
 אִזּוֹ אוֹתָן הַנְּשָׁמוֹת בְּקִיּוּם יוֹתֵר, מִשּׁוּם
 שֶׁהַכֹּל בְּתִישׁוּקָה וְרַצוֹן שֶׁל עֵין הַחַיִּים.
 וְאֵלֵיהֶן, מִשּׁוּם שֶׁהִיָּה מְאוֹתוֹ רַצוֹן יוֹתֵר
 מֵאָדָם אַחֵר, הַתְּקִים.

וּמִשּׁוּם כִּדְ כְּתוּב אֶל נַפְשׁוֹ, וְלֹא כְּתוּב
 אֶת נַפְשׁוֹ, שֶׁהִרִי אֶת נַפְשׁוֹ – זֶה הַנְּקִבָּה.
 וְאִם תֹּאמַר וְאֵל הָאִשָּׁה אָמַר – הַכְּלָלוֹת
 שֶׁל זְכָר וְנְקִבָּה כְּשֶׁהִיא בְּתוֹךְ הַזְכָּר, אִזּוֹ

נַפְשׁוֹ? הַלֵּךְ לְקִיּוּם הַנַּפֶּשׁ, וּמִי הוּא? עֵין
 הַחַיִּים לְהַדְבִּק שָׁם.

כִּיָּא רָאָה, כִּלְלָם כְּתוּב אֶת נַפְשׁוֹ, וְכִאֵן
 כְּתוּב אֶל נַפְשׁוֹ, וְסוּד זֶה שְׁמַעְתִּי, שְׁאָמַר
 רַבִּי שְׁמַעוֹן, כֹּל הַנְּשָׁמוֹת שֶׁל הָעוֹלָם,
 כִּלְלָם יוֹצֵאִים מְאוֹתוֹ נְהַר שְׁשׁוּפֵעַ וְיוֹצֵא,
 וְאֵת כִּלְלָם הוּא לוֹקֵחַ אוֹתוֹ צְרוּר הַחַיִּים,
 וּבִשְׁתִּישׁוּקָה מִתְעַבְּרַת מִן הַזְכָּר, כִּלְלָם
 בְּתִישׁוּקַת שְׁנֵי הַצְּדִידִים, בְּתִישׁוּקַת הַנְּקִבָּה

נוקבא בלחודהא, ולא כלילו דדכורא. פגוונא דא
 אל נפשו, דכר בלחודוי, את נפשו נוקבא בלחודהא
 ולא כלילו דדכורא. ובגין דאיהו מסטרא דדכורא
 יתיר מכל בני עלמא, אתקנים בקיומיה יתיר, ולא
 מות בשאר בני עלמא. בגין דכלא איהו מאילנא
 דחיי, ולא מנו עפרא. ובגין דא אסתלק לעילא,
 ולא מית בארע כל בני עלמא. דכתיב, (מלכים ב ב)
 ויעל אליהו בפערה השמים.

תא חזי, מה כתיב והנה רכב אש וסוסי אש וגו',
 דהא כדון אתפשט גופא מן רוחא, ואסתלק
 דלא בשאר ארע בני עלמא. ואשתאר מלאכא
 קדישא, בשאר קדישי עליונים, ועביד שליחותא
 בעלמא. והא אוקמוה, דנסין דעבד קדשא ברוך הוא
 בעלמא, על ידיה אתעבדון.

לשון הקודש

א ויעל אליהו בפערה השמים.
 בא ראה מה כתוב, והנה רכב אש וסוסי
 אש וגו', שהרי אז התפשט הגוף מן
 הרוח והסתלק שלא בשאר דרך בני
 העולם, ונשאר מלאך קדוש בשאר
 קדושים עליונים, ועושה שליחות בעולם,
 והרי פרושה, שהנסים שעושה הקדוש
 ברוך הוא בעולם, נעשים על ידו.

ואל האשה אמר. את האשה - הנקבה
 לבדה, ולא של הזכר. כמו זה אל נפשו
 - הזכר לבדו. את נפשו - הנקבה לבדה
 ולא התפללות של זכר. ומשום שהוא
 מצד הזכר יותר מכל בני העולם, התקנים
 בקיומו יותר, ולא מת בשאר בני העולם,
 משום שהכל הוא מעין החיים, ולא מתוך
 העפר. ומשום כך הסתלק למעלה ולא
 מת בדרך כל בני העולם, שכתוב (מלכים ב-

וְתָא חַיִּי, מַה כְּתִיב, (מלכים א יט) וַיִּשְׂאֵל אֶת נַפְשׁוֹ.
 בְּקִדְמִיתָא, וַיִּלְךְ אֶל נַפְשׁוֹ, כְּמַה דְּאִתְמַר
 בְּקִיּוּמָא. וְהָבֵא אֶת נַפְשׁוֹ לְמוֹת, אֵילָנָא דְבֵיהּ שְׂרִיָּא
 מוֹתָא. וְתַמָּן אֲתַגְלִי עֲלֵיהּ קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמַה
 דְּכְתִיב, (מלכים א יט) צֵא וְעַמְדַת בְּהָר. מַה כְּתִיב בְּתִרְיָה,
 וְאַחַר הָרַעַשׁ אִישׁ לֹא בָּאֵשׁ ה' וְאַחַר הָאֵשׁ קוֹל דְּמְמָה
 דְּקָה, דָּא הוּא אַתְר פְּנִימָאָה דְכֻלָּא, דְּמַנִּיָּה נְפֻקִין
 כָּל נְהוּרִין.

מַה כְּתִיב, (מלכים א יט) וַיְהִי כִשְׁמַע אֱלֹהֵיהּ וַיִּלֵּט פָּנָיו
 בְּאֲדָרְתוֹ וְגו' וְהִנֵּה אֱלֹוֹ קוֹל וַיֹּאמֶר מַה לָּךְ
 פַּה אֱלֹהֵיהּ וַיֹּאמֶר קִנְאָה קִנְאָתִי, אָמַר לֵיהּ קִדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, עַד מָתִי אַתָּה מְקַנְא לִי, מְרַקַת וְנֹלָא דְלָא (דף טז)
 יְכִיל לְשַׁלְטָאָה בְּךָ מוֹתָא לְעֵלְמָא, וְעֵלְמָא לֹא
 יְכִיל לְמַסְבְּלָךְ עִם בְּנֵי (נְשָׂא). אָמַר לֵיהּ, כִּי עֲזֹבוּ
 בְּרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. אָמַר לֵיהּ, חֲתִיךָ, דְּבַכָּל אַתְר

לשון הקודש

כל האורות.

מה כתוב? ויהי כשמע אליהו ויילט פניו
 באדרתו וגו' והנה אליו קול ויאמר מה
 לך פה אליהו. ויאמר קנאה קנאתי. אמר
 לו הקדוש ברוך הוא, עד מתי אתה
 מקנא לי? סגרת את הדלת שלא יכול
 לשלט בך המנות לעולם, והעולם לא יכול
 לסבל אותך עם בני ואדם. אמר לו, כי

ובא וראה מה כתוב, וישאל את נפשו.
 בראשונה וילך אל נפשו, כמו שנתבאר
 בקיום, וכאן את נפשו למוות, העץ שבו
 שורה המות, ושם נגלה עליו הקדוש
 ברוך הוא, בכתוב צא ועמדת בהר. מה
 כתוב אתרי? ואחר הרעש איש לא באש
 ה' ואחר האש קול דממה דקה. והו
 המקום הפנימי של הכל, שממנו יוצאים

וְדַבַּרְנִי (נְשָׂא) יְקַיְמוּ קַיִים קְדִישָׁא, אַנְתָּ תְּהִיא זְמִין תַּמָּן.
(ד"א וְהָא אַתְמָר בְּגִין כְּדָּ מִתְקַנֵּין בְּוִרְסָא לְאַלְהוּ דְאַיְהוּ זְמִין תַּמָּן)

תָּא חַזִּי, מַה גָּרַם הָהִיא מְלָה דְאַלְיָהוּ, דְכַתִּיב, (מלכים
א יט) וְהִשְׁאַרְתִּי בְיִשְׂרָאֵל שִׁבְעַת אֲלָפִים כָּל
הַבְּרָכִים אֲשֶׁר לֹא כָרְעוּ לַבַּעַל וְכָל הַפֶּה אֲשֶׁר לֹא
נָשַׁק לוֹ. אָמַר לִיה קְדִישָׁא בְרִיךְ הוּא, מִכָּאן וְלְהִלָּאָה,
דְּלֹא יְכִיל עֲלֵמָא לְמַסְבְּלָךְ עִם בְּנֵי (נְשָׂא). וְאַתְּ אֲלִישַׁע
בֶּן שֹׁפְטַן מֵאַבְל מְחֹלְלָה תְּמַשֵּׁחַ לְנַבִּיא תַחְתִּיךָ. יְהִיא
נְבִיאָה אַחְרָא לְגַבֵּי בְּנֵי (נְשָׂא), וְאַתְּ תִסְתַּלַּק לְאַתְרָךְ.

וְתָא חַזִּי, כָּל הָהוּא בַר נָשׁ דְּמִקְנֵי לִיה לְקוּדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא, לֹא יְכִיל מְלֵאכְא דְמוֹתָא
לְשִׁלְטָאָה בֵּיה, כְּשִׁאָר בְּנֵי נְשָׂא. וְיִתְקַיֵּים בֵּיה שְׁלָם,
וְהָא אוֹקְמוּתָהּ. כְּמָה דְאַתְמָר בְּפִנְחָס, (במדבר כה) לְכֵן

לשון הקודש

וְהִלָּאָה, שְׂאִין הָעוֹלָם לְסַבַּל אוֹתָךְ עִם
בְּנֵי וְאָדָם. וְאַתְּ אֲלִישַׁע בֶּן שֹׁפְטַן מֵאַבְל
מְחֹלְלָה תְּמַשֵּׁחַ לְנַבִּיא תַחְתִּיךָ, יְהִיָּה
נְבִיא אַחַר אֲעֵל בְּנֵי וְאָדָם, וְאַתְּהָ תִסְתַּלַּק
לְמִקְוֵמָךְ.

וְבֵא רְאֵה, כָּל אוֹתוֹ אָדָם שְׂמִקְנֵא
לְקוּדְשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לֹא יְכִיל מְלֵאכְא
הַמּוֹת לְשִׁלְטַן בּוֹ כְּשִׁאָר בְּנֵי אָדָם, וְיִתְקַיֵּים
בּוֹ שְׁלָם, וְהִנֵּה פְרָשׁוּהָ כְּמוֹ שְׁנַאָמַר
בְּפִנְחָס, (במדבר כה) לְכֵן אָמַר הַנְּבִיא נָתַן לוֹ

עֲזָבוּ בְרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. אָמַר לוֹ,
תִּיבָה שְׂבַבְל מְקוֹם שְׂבַנֵי וְאָדָם יְקַיְמוּ אֵת
בְּרִית הַקְּדִישׁ, אַתְּהָ תִהְיֶה מְזֻמֵּן לְשָׂם.
וְהִנֵּה יִתְבָּאָר שְׂמִשׁוּם כְּדָּ מִתְקַנֵּים כְּסָא לְאַלְיָהוּ,
שְׂהוּא מְזֻמֵּן לְשָׂם.

כֵּא רְאֵה מַה גָּרַם אוֹתוֹ הַדְּבִיבּוֹר שֶׁל
אַלְיָהוּ, שְׂכַתוּב וְהִשְׁאַרְתִּי בְיִשְׂרָאֵל
שִׁבְעַת אֲלָפִים כָּל הַבְּרָכִים אֲשֶׁר לֹא
כָרְעוּ לַבַּעַל וְכָל הַפֶּה אֲשֶׁר לֹא נָשַׁק לוֹ.
אָמַר לוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִכָּאן

אָמַר הִנְנִי נוֹתֵן לּוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם: וַיִּפֹּל עַל
צְוָאֲרֵי בְנֵימִן אָחִיו וַיִּבְכֶּה וּבְנֵימִן בָּכָה עַל צְוָאֲרָיו. רַבִּי
יִצְחָק אָמַר, הֵא אֹיְקָמוּהָ, דְּבָכָה עַל מְקַדָּשׁ רֵאשׁוֹן
וְעַל מְקַדָּשׁ שְׁנִי.

פָּתַח וְאָמַר, (שיר השירים ד) כְּמִגְדַל דָּוִד צְוָאֲרָךְ בְּנוֹי
לְתַלְפִּיזוֹת אֶלֶף הַמְּגִן תִּלְוִי עָלָיו כֹּל שְׁלֹמִי
הַגְּבוּרִים. כְּמִגְדַל דָּוִד, מָאן מִגְדַל דָּוִד. דָּא מִגְדַל
דָּוִד וְדָאִי, דְּבָנָה לִיהַ דָּוִד, וְסָלִיק לִיהַ גּוֹ יְרוּשָׁלַיִם.
אֶלָּא כְּמִגְדַל דָּוִד, דָּא יְרוּשָׁלַם דְּלַעִילָא, דְּכַתִּיב
בֵּיהַ, (משלי יח) מִגְדַל עֵז שֵׁם ה' בּוֹ יְרוּץ צַדִּיק וְנִשְׁגָב.
מָאן נִשְׁגָב, אֶלָּא הַהוּא מִגְדַל נִשְׁגָב, בְּגִין דְּבֵיהַ
יְרוּץ צַדִּיק.

צְוָאֲרָךְ, דָּא בֵּית מְקַדָּשָׁא דְלְתַתָּא, דְּאִיהוּ קָאִים
בְּתַקוּנָא דְשִׁפּוּרֵי, בְּקַדְלָא לְגוּפָא. מַה
צְוָאֲרָ, אִיהוּ שִׁפּוּרוֹ דְכָל גּוּפָא, הָכִי נָמִי בֵּי מְקַדָּשָׁא,

לשון הקודש

אותו לתוך ירושלים. אלא כמגדל דויד
— זו ירושלים של מעלה, שכתוב בה
(משלי יא) מגדל עז שם ה' בו ירוץ צדיק
ונשגב. מי הנשגב? אלא אותו מגדל
נשגב, משום שבו ירוץ צדיק.

צווארך — זה בית המקדש שלמטה,
שעומד בתקון של יפי בצואר לגוף. מה
הצואר הוא היפי של כל הגוף — כך גם

את בריתי שלום. ויפל על צווארי בנימן
אחיו ויבכה ובנימן בכה על צוואריו. רבי
יצחק אמר, הנה פרשוה שפכה על
מקדש ראשון ועל מקדש שני.

פתח ואמר, כמגדל דויד צווארך בנוי
לתלפיות אלף המגן תלוי עליו כל שלימי
הגבורים. כמגדל דויד, מי מגדל דויד? זה
ודאי מגדל דוד שפנה אותו דוד והעלה

אִיהוּ שְׁפִירוֹ דְּכָל עֲלָמָא.

בְּנֵי לְתַלְפִּיזוֹת, תֵּלָא דְכָל בְּנֵי עֲלָמָא הוּוּ מִסְתַּכְּלָן
בֵּיהּ, וְהָכִי אוֹקְמוּהָ, תַּלְפִּיזוֹת, תֵּל דְּכָל פִּיזוֹת
דְּעֲלָמָא מִשְׁבַּחָן וּמְצַלָּאן לְגַבִּיהָ.

אַלְף הַמַּגֵּן תְּלוּי עָלְיוֹ, אֵלִין אַלְף תַּקוּנִין, דְּמִתְקַנִּין
בֵּיהּ בְּדַקָּא יְאוּת. כָּל שְׁלִטֵי הַגְּבוּרִים, דְּכִלְהוּ
קָא אַתִּין מִסְטָרָא דְדִינָא קִשְׂיָא.

מַה צְנוּאר, כָּל תַּקוּנִין דְּאַתְתָּא בֵּיהּ תְּלִיין. כְּדָ
בְּמַקְדָּשָׁא, כָּל תַּקוּנִין דְּעֲלָמָא בֵּיהּ תְּלִיין
וְשָׂרִיין. וְהָא אוֹקְמוּהָ, דְכִתִּיב, (אִיכָה ה) עַל צְנוּאֲרֵינוּ
נִרְדָּפְנוּ, עַל בֵּי מַקְדָּשָׁא, דְּאִיהוּ צְנוּאר וְשְׁפִירוֹ דְּכָל
עֲלָמָא. נִרְדָּפְנוּ, יַגְעֵנוּ לְמַבְנֵי לֵיהּ תְּרִין זְמַנִּין, וְלֹא
הוּנַח לָנוּ. דְּהָא לָא שְׁבַקוּהָ לָן, וְאַתְחַרְבּ וְלֹא
אַתְבְּנֵי לְבַתָּר.

לשון הקודש

מַה הַצְנוּאר כָּל תַּקוּנֵי הָאִשָּׁה תְּלוּיִים בּוֹ
— כְּדָ בְּמַקְדָּשׁ כָּל תַּקוּנֵי הָעוֹלָם תְּלוּיִים
וְשָׂרִיִים בּוֹ. וְהָרִי פְרָשׁוּהָ, שְׁכַתוּב (אִיכָה ה)
עַל צְנוּאֲרֵנוּ נִרְדָּפְנוּ, עַל בֵּית הַמַּקְדָּשׁ,
שֶׁהוּא הַצְנוּאר וְהִפִּי שֶׁל כָּל הָעוֹלָם.
נִרְדָּפְנוּ יַגְעֵנוּ, לְבָנוֹת אוֹתוֹ פְעַמִּים. וְלֹא
הוּנַח לָנוּ, שֶׁהָרִי לֹא הִשְׁאִירוּהוּ לָנוּ,
וְנִחַרְבּ וְלֹא נִבְנָה לְאַחַר מִכָּן.

בֵּית הַמַּקְדָּשׁ הוּא הִיפִי שֶׁל כָּל הָעוֹלָם.
בְּנֵי לְתַלְפִּיזוֹת — תֵּל שְׁכָל בְּנֵי הָעוֹלָם
הָיוּ מִסְתַּכְּלִים בּוֹ. וְכָד בְּאַרוּהוּ, תַּלְפִּיזוֹת
— תֵּל שְׁכָל הַפִּיזוֹת שֶׁל הָעוֹלָם מִשְׁבַּחִים
וּמִתְפַּלְלִים אֵלָיו.

אַלְף הַמַּגֵּן תְּלוּי עָלְיוֹ — אֵלִין אַלְף
הַתַּקוּנִים שְׁמִתְקַנִּים בּוֹ בְּרָאוּי. כָּל שְׁלִטֵי
הַגְּבוּרִים — שְׁכָלֵם בָּאִים מִצֵּד הַדִּין
הַקָּשָׁה.